

תחיית המתים פרק ו – מקומה

מקומה של תחיית המתים

אגרות קודש ח"ב אגרת ר'

מקומה: הן הנקברים בארץ ישראל הן שנקברו בחו"ל נשמתם חוזרת לגופם בארץ ישראל.

ומנא אמינא לה, דהנה איתא בכתובות (קיא, א) א"ר אלעזר מתיים שבחוץ לארץ אינם חיים שנאמר ונתתי צבי בארץ חיים ארץ שצביוני בה מת' חיים שאין צביוני בה אין מת' חיים כו' ולר' אלעזר צדיקים שבחו"ל אינם חיים (בתמי') א"ר אילעא ע"י גלגול (מתגלגלין העצמות עד א"י וחיים שם). ומקשה: גלגול לצדיקים צער הוא, אמר אביי מחילות נעשות להם בקרקע (והולכין בהם עד א"י ושם מבצבצין ויוצאים).

והנה כיון דגם צדיקים שנקברו בחו"ל חיים, על כרחך צריך לומר דלר' אלעזר, לפי המסקנא, פ' הכתוב ונתתי צבי גו' הוא, שאינו מדבר במקום המיתה והקבורה, אלא במקום התחי' שתהי' דוקא בא"י. וגם אותם שבאו לא"י ע"י מחילות נקראים מת' של א"י, כיון שהנשמה ניתנה בגופם רק לאחר שמבצבצין בא"י, וכדלקמן.

וכיון שכן, הרי אין כל הכרח וראי' שמקום הקבורה נוגע לענין תחה"מ. וא"כ שוב י"ל שגם ר' אלעזר ס"ל דהנקברים בחו"ל חיים. ומוכן כפשוטו מ"ש השל"ה (שער האותיות סוף אות ק) א"ר אלעזר מתיים שבחו"ל אינם חיים אלא ע"י גלגול. והוא כנ"ל.

אלא שצדיקים זוכים למחילות ואין להם צער גלגול לא"י, משא"כ אותם שאינם צדיקים כ"כ. אבל כולם באים לא"י - ואז נקראים מתיים שבא"י - ושם חיים...

והנה ר' אבא בר ממל בכתובות (שם) פליג על ר"א ואומר אשר גם בחו"ל יקומו לתחי'. אבל כיוון שכמה אמוראים בסוגיא זו ס"ל כר' אלעזר או שקו"ט אליבי', ש"מ שהלכה כמותו, וכידוע בכללי הש"ס.

למה דוקא בארץ ישראל

שם

טעם הדבר נתבאר בזהר (ח"א קיד, א) וז"ל: ריב"א שאל לר"ח א"ל מתיים שעתיד הקב"ה להחיותם למה לא יהיב נשמתהון באתר דאתקברו תמן וייתון לאחייה בארעא דישראל א"ל נשבע הקב"ה לבנות ירושלים ושלא תהרס לעולמים כו' לפיכך אין מקבלין נשמתן אלא במקום קיים לעולמים כדי שתהי' הנשמה קיימת בגוף לעולמים - וכל ארץ ישראל בכלל ירושלים היא כדאמר שם קודם למאמר זה.

איך יוליכו את הגופים לארץ ישראל

שם

ובזהר שם (קכח, ב) איתא: אותו הגוף עומד בא"י ושם נכנס בו נשמתו אר"י מי מוליך הגוף לא"י כו' א"ר יצחק גבריאל מוליך.

ושם (קלא, א): ואינון דלבר (חו"ל) יתברי גופא דילהון ויקומון גופא בלא רוחא כו' עד דימטון לא"י ותמן יקבלון נשמתא.

שאלות

- א. לויט ר' אלעזר וואס וועט זיין מיט מתי חו"ל?
- ב. איז דא א חילוק צווישען געוויסע אידן?
- ג. לויט ר' אבא וואס וועט זיין מיט מתי חו"ל?
- ד. ווי איז די הלכה?
- ה. פארוואס וועט תח"ה זיין דוקא אין א"י?
- ו. ווי אזוי וועלען די גופים קומען צו א"י (פון די צדיקים)?